

Taxon Impatiens hawkeri

Název taxonu	Impatiens hawkeri
Vědecký název taxonu	Impatiens hawkeri
Jména autorů, kteří taxon p...	W.Bull (1886)
Český název	netýkavka novoguinejská
Synonyma (zahradnický pou..	Impatiens linearifolia Warb., Impatiens mooreana Schlecht.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Nadřazená kategorie	Impatiens

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Paleotropická květenná říše a Malesijská oblast
Biogeografické regiony - po..	Nová Guinea

Zařazení

Fytocenologický původ	ankofyt, ptenothalofyt - stinné vlhké rokle, podhorské a horské deštné lesy, z nížin a pahorkatin k 3150 m v horách
Pěstitelská skupina	Letnička nepravá, Interiérová rostlina okrasná listem a Interiérová rostlina okrasná květem
Životní forma	Chamaefyt

Popisné a identifikační znaky

Habitus	vzpřímená bylina až metr vysoká, se silnými dužnatými stonky, s hrubým olistěním
Kořen	relativně slabý allorhizní systém - často ještě adventivní kořeny z nodů
Výhony	dužnaté a křehké, až o síle prstu, od báze spoře větvené, obvykle lysé, často purpurové, s listy v trojčetných až sedmičetných přeslenech
Listy	řapíkaté, hrotnatě lineárně elipřité, 0.1-0.2 m dlouhé s okraji pilovitými nebo vroubkovanými a osténkatě brvitými, lysé, sytě zelené, bronzové nebo purpurové, často žlutě skvrnité
Květenství	veliké květy soliterně v paždí listů
Květy	oboupohlavné, souměrné, velikosti dětské dlaně s pěti rozměrnými, srdčitě vykrojenými, ploše seskládanými petaly a dlouhou tenkou ostruhou, v šarlatových, purpurových, růžových a bílých odstínech
Opylovací poměry	Cizosprašná

Plody	dlouhé, lysé, vřetenovité tobolky
Semena	vejčitá, světle hnědá (800 zrn v gramu osiva)
Možnost záměny taxonu (+..	extrémně proměnlivý taxon s populacemi donedávna rozdělovanými asi patnácti druhům, z jejichž křížení povstaly tzv New-Guinea hybridy; též zaměnitelná s nížinnými sundskými netýkavkami <i>I.platypetala</i> Lindl. a <i>I.aurantiaca</i> Koordes (listy v přeslenech nanejvýš po čtyřech, nápadně menší postranní petaly a kratší ostruhy)
Dlouhověkost	nepříliš dlouhověká, nadto pěstována jako nepravá letnička

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Únor
Konec doby kvetení	Prosinec
Doba kvetení - poznámka	v dobré kondici a za dostatku světla kvete celoročně

Nároky na stanoviště

Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - poznámka	optimum 16-32 klux, toleruje 48 klux, poté stínění; v zimě asimilační přisvětlení 4 klux 14-18 h
Faktor tepla	zakořeňování řízků 22°C-24°C, taktéž výsevy, produkce v prvních šesti až osmi týdnech 18°C-20°C, dva týdny před expedicí 16°C; nad 24°C často deformace listů!
Faktor vody	voda nejvýše středně tvrdá (do 30°dH), soli max.2000 mg na litr (chlor do 300 mg, sodík 150 mg); zálivka v prvních čtyřech týdnech opatrně, po prokořenění vydatněji
Faktor půdy	propustný, ale vododržný substrát provzdušněný borkou nebo perlitem; pH nejlépe 5.5-6.0, EC do 1.4-1.8 mS/cm
Faktor půdy - poznámka	přizpůsobivá široké škále substrátů s kolísajícím pH, nesnáší zasolení

Užité vlastnosti

Použití	balkónové a parkové květiny
Choroby a škůdci	početné askomycety (<i>Colletotrichum</i> , <i>Alternaria</i> , <i>Myrothecium</i> , <i>Rhizoctonia</i> ; <i>Clypeosphaeria</i> , <i>Leptosphaeria</i> , <i>Diaporthe</i> , <i>Pleospora</i> , <i>Mycosphaerella</i> , <i>Melanospora</i> , <i>Phomatospora</i>); ze škůdců mšice (<i>Idiopterus</i> , <i>Macrosiphium</i>), štítenky (<i>Pulvinaria</i> , <i>Coccus</i> , <i>Saissetia</i>), roztoči (<i>Steneotarsonemus</i> , <i>Polyphagotarsonemus</i>), molice (<i>Trialeurodes</i>), třásněnky (<i>Frankliniella</i>), háďátka (<i>Meloidogyne</i> , <i>Aphelenchoides</i> , <i>Paeartichodorus</i> , <i>Criconemella</i> a další)
Doporučený spon pro výsad..	produkce v hrnkách - miniplanten v 6-8 cm hrnách 48-56 rostlin

/m²; hrnky 10-12 cm po 18-30 /m²; 18 cm závěsné košíky 10-12 /m²; velké rostliny v 25 cm závěsných koších 4-6 /m²

Množení

Množení	Předpěstování sadby a Vrcholové řízků
Množení - poznámka	výsev: 2 g osiva k dopěstování tisíce rostlin; pouze oranžová 'Tango' F1 a 'Spektra' F1 ve směsi barev; klíčí na světle; řízků pod vodní mlhu
Mezihrnky	6 cm hrnky k dopěstování zakořenělých řízků pro závěsné košíky
Konečné hrnky	miniplanten 6-8 cm hrnky, 10-12 (14) cm hrnky, pro větší rostliny tři řízků do 18 cm nebo po pět řízků do 25 cm závěsného košíku
Retardace	jen za nedostatku světla daminozid - účinný jen za chladného počasí; chlormequat neefektivní; triazolové preparáty včas a v nízkých dávkách
Květní tvorba	exaktní data nedostupná, pravděpodobně fotokumulativní
Doba kultivace	v 10 cm hrnkách cca 10 týdnů z řízkování v lednu, 6-8 týdnů od března; 14 cm hrnky 11-13 týdnů z řízkování v lednu, 9-11 týdnů od března; též 25 cm košíky 11-13 týdnů z řízkování v lednu, 9-11 týdnů od března
Odrůdy	dnes v odrůdových sériích s rozsáhlým spektrem barevných odstínů: vzrůstné pro 10-12 (14) cm hrnky 'Enterprise', 'Paradise', 'Riviera', 'SuperSonic', 'Supergoal', atd.; středně vzrůstné pro 10 cm hrnky 'Niño', 'Petitcoat', 'Harmony', 'Sonic'; miniplanten pro 8 cm hrnky např. 'Bonita', 'Sweetie', 'Dawn', 'MiniGini' a další

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [R: pozemky bývalého učiliště / ZF - R - Rozvojová plocha](#)
- [S 1: přední pravá loď... / ZF - S - Experimentální zahrada - skleník](#)

Ostatní

VBN statistiky	2005: Impatiens "overig" jen 22 tis.prod.hrnků (13 mil.eur); pro rok 2010 data nedostupná
Odkazy	• Barren W., Klopmeier M. (1995): New Guinea Impatiens: a Ball guide. Ball Publishing, West Chicago -- Morgan R.J.(2007): Impatiens. Timber Press, Portland, Oregon -- Votruba R. (1992): Impatiens New Guinea. Zahradnictvo 67(9): 350-352 - - Grey-Wilson C. (19

